

LASĂ TOTUL ÎN ORDINE

Arta suedeza de a usura viata celor
din jur inainte sa treci dincolo

MARGARETA
MAGNUSSON

Traducere de:
Simona Mihai

Lifestyle
PUBLISHING

Editori:
SILVIU DRAGOMIR
VASILE DEM. ZAMFIRESCU
MAGDALENA MÂRCULESCU

Director:
CRINA DRĂGHICI

Redactor:
ȘTEFANIA DRAGOMAN

Director producție:
CRISTIAN CLAUDIU COBAN

Dtp:
VLAD CONDUR

Corectură:
LORINA CHIȚAN
CĂTĂLINA CHIRICHEȘ

Celor cinci copii ai mei

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

MAGNUSSON, MARGARETA

Lasă totul în ordine! Arta sudeză de a usura viața celor din jur
înainte să treci dincolo / text și desene de Margareta Magnusson;
trad. Simona Mihai. - București: Lifestyle Publishing, 2018

ISBN 978-606-789-156-0

I. Mihai, Simona (trad.)

2
159.9

Titlul original: The Gentle Art of Swedish Death Cleaning

Autor: Margareta Magnusson

Copyright © Margareta Magnusson, 2017

Copyright © Lifestyle Publishing, 2018
pentru prezenta ediție

Lifestyle Publishing face parte din Grupul Editorial Trei

O.P. 16, Ghișeul 1, C.P. 0490, București
Tel.: +4 021 300 60 90; Fax: +4 0372 25 20 20
e-mail: comenzi@edituratreti.ro
www.lifestylepublishing.ro

ISBN 978-606-789-156-0

Cuprins

Cuvânt-inainte	11
Curățenia dinainte de moarte nu este ceva trist	12
De ce scriu această carte	17
Timp prețios și ajutor pentru părinți	19
Începutul	23
Ce să păstrezi și ce nu	26
Sortează și pune în ordine	27
Mai multă organizare	31
Nu e distractiv să joci „Ascunde cheia“ atunci când o ascunzi de tine însuți/insăți	33
O abordare foarte bună	36
Oameni fericiți	39
A treia mea curățenie dinainte de moarte	42
Cum să-ți faci singur/singură curățenia de dinainte de moarte	45
Cum să aduci în discuție subiectul curățeniei dinainte de moarte	47
Amintește-ți doar de momentele fericite	51

Micul optimist	53
Nu uita de tine însăți	57
Mutarea într-un spațiu mai mic	59
Planificarea noului spațiu	61
Acasă	63
Câteva gânduri despre acumularea de obiecte	65
Obiectele	65
Hainele	68
Cărțile	72
Bucătăria	75
Lucruri, lucruri și mai multe lucruri	82
Dacă a fost secretul tău, atunci aşa să rămână (sau Cum să faci curătenia dinainte de moarte printre obiectele tăinuite, periculoase sau secrete)	84
Cadouri pe care poate nu vi le-ați dorit de la bun început, dar nu v-a lăsat inima să le aruncați	90
Colecții, colecționari și strângători obsesivi	92
În grădina mea	95
Animale de companie	98
În final: fotografii	105
Lucruri de care nu poți să te desparti	110
Cutia cu lucruri „De aruncat“	112
Corespondență și comunicare	114
Lucrurile scrise	117
Carnețelul meu negru	119

Curătenia dinainte de moarte este atât pentru tine, cât și (sau mai ales!) pentru oamenii care rămân în urma ta	122
Povestea vieții tale	126
Viața de după moarte	128
<i>Anexă: Trei rețete de la Andréa din Bohuslän</i>	130
<i>Mulțumiri</i>	132
<i>Despre autor</i>	133

Cuvânt-înainte

Singurul lucru pe care-l știm cu siguranță este că o să murim într-o zi. Până atunci însă, putem încerca să facem de toate.

Poate că tu ai primit această cărțulie de la unul dintre copiii tăi sau ca dar din partea cuiva care se află în aceeași situație ca mine și ca tine.

Există și un motiv pentru asta. Ai adunat atâtea lucruri minunate în viața ta, lucruri pe care familia și prietenii nu pot să le aprecieze sau să aibă grijă de ele.

Lasă-mă să te ajut să transformi amintirile celor dragi despre tine într-unele frumoase, nu într-unele groaznice.

MM

Curățenia dinainte de moarte nu este ceva trist

Fac curățenia dinainte de moarte sau, cum spunem în suedeză, *Döstädning*.

„Dö“ înseamnă moarte, iar „stärdning“ înseamnă curățenie. În suedeza, termenul înseamnă acțiunea de a renunța la lucrurile inutile și de a-ți face casa plăcută și ordonată, atunci când simți că se apropiе timpul să părăsești această lume.

Este un lucru atât de important, încât trebuie să-ți vorbesc despre asta. Și, din moment ce această curățenie este un lucru pe care toți va trebui să-l facem, mai devreme sau mai târziu, poate reușesc să-ți ofer niște trucuri de aplicat. Noi chiar trebuie să facem asta dacă vrem să economisim timpul celor dragi atunci când nu vom mai fi.

Așadar, ce este curățenia dinainte de moarte? Pentru mine, înseamnă să trec în revistă toate lucrurile pe care le am și să decid cum să scap de cele pe care nu le mai vreau. Uită-te puțin în jurul tău. Multe din lucrurile tale le posezi de atât de mult timp, încât nu le mai observi sau nu le mai simți valoarea.

Cred că termenul *döstädning* este destul de nou, dar nu și activitatea de *döstädning*. Este un cuvânt care

se folosește atunci când tu sau altcineva faceți o curățenie temeinică și renunțați la lucruri ca să vă faceți viața mai usoară și mai puțin sufocantă. Nu are neapărat legătură cu vârsta ta sau cu moartea, deși, de multe ori, are. Uneori, îți dai seama că sertarele sau ușa debaralei abia se închid. Când se întâmplă asta, sigur a venit momentul să faci ceva, chiar dacă abia ai trecut de 30 de ani. Poți să numești și acest gen de curățenie *döstädning*, chiar dacă mai ai mulți, mulți ani până când vei muri.

Eu cred că femeile au făcut mereu curățenie ca înație de moarte, dar munca femeii nu este observată prea des și ar trebui să fie mai apreciată. Când e vorba de curățenia dinainte de moarte, femeile din generația mea și a celor mai în vîrstă decât mine au tendință de a face, mai întâi, curățenie pentru bărbații lor, și abia apoi pentru ele, înainte să nu mai fie...

Dacă ne gândim la vorba „fă curat DUPĂ tine“, aici avem de-a face cu situația ciudată de-a face curat ÎNAINTE... de moarte.

Unele persoane nu se pot gândi la moarte. Aceste persoane lasă vrajite în urma lor. Oare ele chiar credeau că sunt nemuritoare?

Mulți copii adulții nu vor să discute despre moarte cu părinții lor. Nu ar trebui să le fie teamă. Toți trebuie să vorbim despre moarte. Dacă e un subiect greu de abordat, putem începe discutând despre curățenia dinainte de moarte.

Deunăzi, i-am spus unuia dintre fiii mei că fac curat înainte de moarte și că scriu o carte despre asta. El s-a întrebat dacă urma să fie o carte tristă sau dacă scrierea ei îmi aducea tristețe.

Nu, nu, am spus eu. Nu e deloc ceva trist. Nici curățenia, nici scrisul cărții.

Uneori, mă simt destul de vinovată pentru lipsa de apreciere pe care o am față de unele lucruri de care aş vrea să scap. Unele dintre aceste lucruri mi-au făcut mult bine.

Am descoperit că îți aduce mulțumire dacă petreci un pic de timp pentru ultima dată cu aceste obiecte înainte să le dai. Fiecare dintre aceste obiecte are propria lui poveste, iar rememorarea acestei povești aduce deseori bucurie. Când eram mai tânără, nu aveam niciodată timp să stau și să mă gândesc la ce însemnatate avea un obiect pentru viața mea sau de unde apăruse, sau când și cum intrase în posesia mea. Diferența dintre curățenia dinainte de moarte și o curățenie generală obișnuită este timpul pe care fiecare dintre acestea îl consumă. Curățenia dinainte de moarte nu are legătură cu ștersul prafului sau cu spălatul pe jos, ci cu o formă permanentă de organizare care te ajută în viața de zi cu zi.

Acum, când nu circul prin Stockholm bucărându-mă de tot ce are orașul de oferit, am timp să mă bucur de tot ce are de oferit apartamentul meu care reprezintă o reflectare a vieții mele.

Lumea este un loc plin de probleme. Viituri, erupții vulcanice, cutremure, incendii și războiuri vin unele după altele. Să ascult știrile sau să citesc ziarele mă deprimă. M-aș ofili dacă nu aş putea să compensez știrile despre evenimentele negative din lume cu prietenii buni, plimbări în natură, muzică, lucruri frumoase, sau dacă nu aş putea doar să mă bucur de ceva atât de simplu precum o zi însorită (care poate fi destul de rară în climatul nostru nordic).

Nu aş vrea să scriu vreodată ceva trist; există destulă tristețe deja. Așadar, sper că veți considera de ajutor cuvintele și gândurile ce vor urma, antrenante și, de ce nu, chiar puțin amuzante.

Să-ți faci propria curățenie dinainte de moarte poate fi tare greu. Încă nu ai murit... Poți, totuși, să începi să-ți faci curățenia dinainte de moarte. Poate e nevoie să te muti într-o locuință mai mică, poate acum ești singur sau poate trebuie să te duci la un azil de bâtrâni. Cei mai mulți dintre noi ajungem în astfel de situații.

Pentru mulți dintre noi e foarte dificil să trecem în revistă toate lucrurile personale, să ne amintim când le-am folosit ultima oară și să ne luăm rămas-bun de la multe din ele. Oamenii au tendința să adune în loc să arunce.

Am făcut curat înainte de moarte pentru atât de multă lume, încât nu accept gândul ca tocmai pentru mine să trebuiască să facă altcineva.

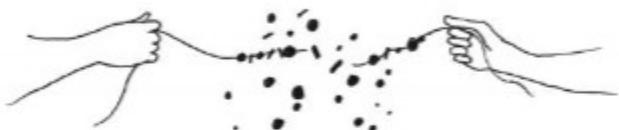
Odată ce un om moare, se declanșează mult haos, te asigur! Există multe situații triste în care frații se ceartă pe același obiect. Nu trebuie să se ajungă la aşa ceva; putem aranja lucrurile dinainte pentru a nu se ajunge la astfel de situații.

De exemplu, aveam o brățară foarte frumoasă pe care tata i-o dăduse mamei cu mult timp în urmă. Mama mi-a lăsat-o mie prin testament. Ca să evit eventualele neînțelegeri viitoare între copiii mei, am vândut-o! Cred că asta a fost o idee foarte bună!

Ulterior, când le-am spus copiilor despre vânzarea brățării, ei au fost mulțumiți de decizia mea.

Fie căruia i s-a dăruit ceva care aparținuse mamei sau tatălui meu. La urma urmei, brățara era a mea și

puteam să fac ce vreau cu ea. Nu avea sens să pierd timp prețios discutând cu cei cinci copii ai mei cui să-i revină brățara. Astfel, curătenia dinainte de moarte economisește timp.

De ce scriu această carte

Acum, am undeva între 80 și 100 de ani. Dat fiind vârsta mea înaintată, consider că e responsabilitatea mea să vă povestesc despre propriile experiențe, fiindcă eu cred că filozofia curăteniei dinainte de moarte este importantă pentru noi toți. Nu contează dacă cei care îmbătrânesc sunt părinții, prietenii sau alții membri ai familiei, sau dacă tu ești cel/cea pentru care a venit vremea să înceapă curătenia dinainte de moarte.

M-am mutat de 17 ori, atât în țara mea, cât și în străinătate, deci ar trebui să mă pricep la cum să decizi ce să păstrezi și ce să arunci, indiferent dacă îți schimbi casa, țara sau te duci în lumea de dincolo!

Deși s-ar părea că femeile sunt, cu precădere, cele care fac curătenia dinainte de moarte, din moment ce statisticile arată că ele trăiesc mai mult decât soții sau partenerii lor, uneori, cum e și cazul familiei în care am crescut, tatăl meu a fost cel care a rămas singur mai întâi.

Dacă cineva a trăit mulți ani într-o casă unde copiii, adulții, rudele și musafirii au locuit și s-au simțit bine veniți, persoana respectivă este, de multe ori, atât de ocupată, încât nu îi trece prin minte să reducă numărul obiectelor din gospodărie.

Astfel, numărul obiectelor crește, acestea acumulându-se rapid de-a lungul anilor. Dintr-o dată, situația scapă de sub control, iar povara acelor lucruri începe să fie simțită.

Epuizarea din cauza acestor obiecte poate să apară, într-o bună zi, ca din senin. Când cineva anulează o vizită de weekend sau o cină, te simți recunoscător/ oare în loc să fii dezamăgit/ă, fiindcă s-ar putea să fii prea obosit/ă să faci curat după vizită. Problema este că tu ai prea multe obiecte de gestionat. E timpul să schimbi modul tău de-a trăi! Nu e niciodată prea târziu să începi.

Timp prețios și ajutor pentru părinti

Bineînțeles, astăzi, situația este complet diferită față de când eram eu Tânără. Nu am spus că mai bună. Ritmul în care se întâmplă totul, însă, este mult mai rapid. Multe familii trebuie să-și programeze viața în cele mai mici amânunte ca să aibă timp pentru ce este cel mai important pentru membrii lor.

Să nu vă imaginați vreodată că cineva ar dori — sau ar fi capabil — să-și programeze timp suplimentar ca să rezolve lucrurile de care nu te-ai învrednicit să te ocupi tu însuți/însăți. Indiferent cât de mult te iubesc cei dragi: nu lăsa povara asta pe umerii lor!

Prima dată când am avut de-a face cu o curățenie de moarte a fost când a trebuit să golesc apartamentul părinților mei, după moartea mamei. Părinții mei fusese căsătoriți patruzeci și șase de ani, iar tata nu putea să se ocupe singur de toate când s-a mutat într-un apartament mai mic. Împreună am ales mobila, albiturile, ustensilele de gospodărie, accesorii și tablourile care urmau să-i facă noua locuință plăcută și confortabilă.

Mama fusese o femeie foarte ordonată, înțeleaptă și realistă. Fusese bolnavă o vreme îndelungată și cred

că își dădea seama că nu mai are mult de trăit, aşa că a început să-şi facă din timp planuri pentru cum trebuie gestionate lucrurile după moartea ei.

Pe măsură ce făceam curat în casa lor, am găsit mesaje agățate de haine și multe alte lucruri: scurte instrucțiuni despre ce ar trebui să fie făcut cu fiecare dintre lucruri. Unele pachete erau destinate carității, iar câteva cărți trebuiau să fie returnate proprietarilor. Un costum vechi de călărie trebuia să meargă la Muzeul de Istorie, după cum scria pe un biletel prins cu o agrafă de unul dintre reverele jachetei. Mai era scris acolo și numele persoanei pe care trebuia să o contactez la muzeu.

Chiar dacă aceste scurte instrucțiuni nu-mi erau adresate mie în mod special, le-am găsit consolatoare. Simțeam că mama era alături de mine. Își făcuse singură o parte din curătenia dinainte de moarte. I-am fost recunoscătoare, și s-a dovedit a fi un foarte bun exemplu pentru mine despre cum să-ți assumi responsabilitatea pentru propriile lucruri, astfel încât să le fie mai ușor celor dragi după moartea ta.

Cei cinci copii ai mei aveau între unu și unsprezece ani la acea vreme, aşa că eram foarte ocupată. Fiindcă aveam atât de puțin timp, ne-am hotărât să colaborăm cu o casă de licitații ca să golim locuința și ca să vindem tot ceea ce tata nu dorea sau de care nu avea nevoie în noua lui locuință mai mică. Să apelez la o casă de licitații poate părea scump și un pic exclusivist, dar nu e chiar aşa. Comisionul casei de licitații este dedus din lucrurile vândute, deci nu trebuie să scot bani din buzunarul meu sau al tatălui meu. În acele circumstanțe, era cea mai bună opțiune a

noastră. Poate că, dacă ai frați să te ajute, nu e nevoie să apelez la o casă de licitații.

Cei de la biroul casei de licitații au trebuit să se ocupe de foarte multe lucruri. Îmi amintesc că, odată ce au început, totul s-a desfășurat foarte rapid. A trebuit să opresc cățiva dintre bărbății care cărau lucrurile pe scări în jos înainte ca acele obiecte să dispară pentru totdeauna din ochii mei. Dar nu am pus la suflet dacă au luat drumul licitațiilor și lucruri care nu ar fi trebuit. Aveam destule de care să mă ocup, treburi mai urgente și mai complicate, precum nevoile copiilor mei, starea de spirit a tatălui meu în ceea ce privește mutarea, dar și durerea provocată de moartea soției lui și a mamei mele. Chiar nu era momentul să fiu foarte preocupată de lucrurile materiale.

În afară de asta, mă asigurasem că aveam lucrurile de bază de care tata ar fi putut avea nevoie, cum ar fi ustensile din gospodărie sau mobila. Nu era sfârșitul lumii dacă dădusem la licitație mai multe lucruri decât trebuia. Cel mai important era să păstrăm lucrurile pe care și le dorea tata în noul apartament. Am păstrat biroul lui îndrăgit (pe care a pus un portret de-al mamei), precum și scaunul lui preferat și câteva tablouri de care nu a vrut să se despartă.